

Povjerenstvo za održivi razvoj, poticanje gospodarstva, energetiku i klimatske promjene

Na temelju članka 37. Poslovnika, a u vezi članka 28. Poslovnika o radu Gospodarsko-socijalnog vijeća i njegovih radnih tijela, Povjerenstvo za održivi razvoj, poticanje gospodarstva, energetiku i klimatske promjene na 30. sjednici održanoj 04. rujna 2015. godine razmatralo je **Nacrt prijedloga zakona o poticanju ulaganja, s Konačnim prijedlogom zakona.**

Na osnovi rasprave i izjašnjavanja pojedinih članova Povjerenstva usvojeno je sljedeće

MIŠLJENJE

1. Povjerenstvo za održivi razvoj, poticanje gospodarstva, energetiku i klimatske promjene primilo je na znanje Nacrt prijedloga zakona o poticanju ulaganja, s Konačnim prijedlogom zakona.
2. Socijalni partneri izražavaju nezadovoljstvo nepoštivanjem obveze Vlade RH da se nacrti zakona, propisa i svih ostalih strateških dokumenata za koje su socijalni partneri iskazali interes, prije upućivanja u Vladu RH, dostave na razmatranje Gospodarsko-socijalnom vijeću, odnosno njegovim odgovarajućim radnim tijelima, a u skladu sa Sporazumom o osnivanju Gospodarsko-socijalnog vijeća, Poslovníkom i Programom rada Vijeća.
3. Ovom mišljenju prilaže se izdvojeno mišljenje Hrvatske udruge poslodavaca i Nezavisnih hrvatskih sindikata.

IZDOJENO MIŠLJENJE HRVATSKE UDRUGE POSLODAVACA

Stav Hrvatske udruge poslodavaca je da se svakako uvažavaju naše primjedbe i prijedlozi na prijedlog Zakona o poticanju ulaganja, budući da bi se unaprijedio sam propis, odnosno navedeno bi utjecalo na poboljšanje uvjeta poslovanja. Svakako smatramo da treba biti mogućnost, a ne obveza, budući da prijedlog Zakon propisuje obvezu zapošljavanja novih radnika te uvjetuje i stručnu spremu. Isto tako, potrebno je izjednačiti značaj ulaganja u postojeće trgovačko društvo (poslovnu jedinicu) kao i u novo društvo.

U nastavku se navode još jednom konkretne primjedbe i prijedlozi (dane kroz pisano očitovanje 21. kolovoza 2015. godine i na sjednici Povjerenstva 04. rujna 2015. godine), budući da nismo zaprimili nikakvo očitovanje na naše dostavljene komentare, te smo i na samoj sjednici Povjerenstva iskazali ne slaganje sa upućivanjem prijedloga Zakona na sjednicu Vladu Republike Hrvatske, prije nego je isti raspravljen na sjednici Povjerenstva GSV-a, a za isto ga je nominiralo upravo Ministarstvo gospodarstva.

Primjedbe na pojedine članke prijedloga Zakona:

Članak 6. „Temeljni pojmovi“ Prijedloga Zakona:

- *Točka 1.* navedenog članka navodi „poslovnu jedinicu“ te smatramo da je potrebno jasnije definirati taj pojam odnosno u sklopu ovog zakona što se u okviru teksta ovog Prijedloga zakona smatra poslovnom jedinicom.
- *Točka 3.* Pragovi za prijavu definirani su pragovi za prijavu. Smatramo da je stavak nejasno napisan za potencijalne korisnike sredstava. Nameću se slijedeća pitanja: Kako se računa prilagođeni iznos potpore? Na što se odnose navedeni intenziteti

potpore od 25% i 35% (da li se odnose na Jadransku i Kontinentalnu Hrvatsku)? Isto tako, zbog nedorečenosti nameću se slijedeća pitanja: Ukoliko iznos potpore prelazi 18.75.000 milijuna eura, onda se to mora prijaviti EK i što onda? To će biti odobreno ili će se raditi rekalkulacija temeljem "prilagođenog iznosa potpore"? Primjenjuje li se ista metodologija izračuna kao i za "Velike projekte"?

- *Točka 5.* „Novootvoreno radno mjesto povezano s početnim ulaganjem“. Nejasan je broj zaposlenih u dotičnoj poslovnoj jedinici u usporedbi s prosjekom zaposlenih u proteklih dvanaest mjeseci, odnosno da li se podatak gleda na temelju sati rada tj. godišnjih jedinica rada ili samo broj? Smatramo da bi bilo korisnije uključiti u odredbu da se poticaj za novootvoreno radno mjesto odnosi na radno mjesto kao takvo, a ne na konkretnu osobu radnika zaposlenog na predmetnom radnom mjestu (budući da je osoba/radnik podložna promijeni sukladno odredbama Zakona o radu o prestanku radnog odnosa), kako proizlazi iz dosadašnjeg tumačenja ministarstva po dosadašnjem Zakonu
- *Točka 7.* Minimalno razdoblje očuvanja predmetnog ulaganja odnosi se na prihvatljive troškove ulaganja. U Prijedlogu Zakona naznačeno je da novo radno mjesto mora biti popunjeno unutar razdoblja od tri godine od završetka radova. Molimo pojašnjenje jer do sada je vrijedilo pravilo "unutar 3 godine od početka projekta kako je navedeno u prijavi". Molimo pojašnjenje je li to sada izmijenjeno navedenim "produljenjem" te kako će se to odnositi na definiciju "trogodišnje razdoblje" vezanu za regionalne potpore, odnosno da navedeno predstavlja iznimku od pravila ako se radi o radnicima.
- *Točka 8.* Prihvatljivi troškovi ulaganja za koje se mogu dodijeliti regionalne potpore, podtočka 1. molimo pojašnjenje vezano za prihvatljive troškove ulaganja u materijalnu imovinu ukoliko se kupuje opreme od povezanih društava što je čest slučaj kod npr. korporacija koje imaju dio "supply chaina" unutar grupacije, odnosno da li dozvoljena kupnja od istih ukoliko se radi o patentiranim tehnologijama ili postoje iznimke u tom slučaju. Isto tako, smatramo da nedostaje pojašnjenje ulaganja u materijalnu imovinu, točnije u zgrade ukoliko se radi o obnovi postojeće građevine ili o nadogradnji postojeće građevine. Smatramo da treba jasnije naznačiti razdoblje koje je relevantno za izračun troška plaća, kao prema dosadašnjem Zakonu, bruto plaća x 24 mjeseca.
- *Točka 11.* definira bruto ekvivalent potpore. Smatramo da bi trebalo jasnije definirati što znači „prije odbitka poreza ili drugih naknada“.
- *Točka 12.* Smatramo da bi trebalo jasnije definirati ad hoc potpore i potpore de minimis.
- *Točka 13.* podtočki 2. molimo pojasniti slijedeće: maksimalni intenzitet potpore ne premašuje najpovoljniji iznos, odnosno na što se odnosi najpovoljniji iznos. Smatramo da je potrebno dodatno pojasniti u podtočki 3. sljedeće: za velike projekte ulaganja ne mogu se koristiti povećani maksimalni intenziteti potpora do 20 postotnih bodova za mikro i male poduzetnike i za do 10 postotnih bodova za srednje poduzetnike, budući da se već primjenjuju osnovice od 25% i 35%.

Članak 7. Prijedloga Zakona:

- potpore za ulaganje u minimalnom iznosu protuvrijednosti kuna od 13.000.000,00 eura uz uvjet otvaranja najmanje deset novih radnih mjesta visoke stručne spreme povezanih s projektom ulaganja, nejasan je izračun prema cijenama i tečajevima na datum dodjele potpore ili na drugi način konverzije te predlažemo u čl. 6. pod temeljnim pojmovima dodati takovo pojašnjenje. Isto tako smatramo da je nejasan vremenski period otvaranje deset novih radnih mjesta, te predlažemo točno pojasniti navedeno i dodati u čl. 6. pod temeljem pojmove.

Članak 8. st. 2. Prijedloga Zakona:

- period relativno kratak s obzirom da je jasno da se u prvoj godini vrši ulaganje te je čest slučaj da se u prvim godinama ulaganja pojavi čak i gubitak. Zašto se išlo na smanjenje jer je u prethodnom zakonskom rješenju period korištenja poticaja bio deset godina.

Članak 12. Prijedloga Zakona:

- molimo dodatno pojasniti aktivnosti upravljačkih, savjetodavnih, edukativnih usluga, kao i u st. 4. kupljena oprema/strojevi mora biti oprema/strojevi visoke tehnologije, molimo pojašnjenje koja je to tehnologija.

Članak 13. Prijedloga Zakona:

- smatramo nerazmjernim iznose koji se odnose na ulaganje u dugotrajnu imovinu i broja zaposlenih. predloženim se preferira radno intenzivna djelatnost, a ne o ulaganju u visoke tehnologije. Molimo razmotriti mandatoran broj otvaranja novih radnih mjesta za mjeru iz st.1. ovog članka.

Članak 15. Prijedloga Zakona:

- mišljenja smo da bi predloženi novi prijedlog Zakona, u dijelu potpora za ulaganje u minimalnom iznosu 13.000.000 eura koji se odnosi na osnivanje novog trgovačkog društva, trebao dozvoliti i ulaganje kroz postojeće društvo. Naime Prijedlog zakona u članku 6. pod pojmom „Početno ulaganje“ podrazumijeva ulaganje, početno ulaganje i projekt ulaganje te ne veže iste uz istovremeno osnivanje novog trgovačkog društva. Također u točki 1. stavak (1) istog članka navodi se da je Početno ulaganje ono koje je povezano s osnivanjem nove poslovne jedinice proširenje kapaciteta postojeće poslovne jedinice, diversifikacija proizvodnje poslovne jedinice na proizvode koje dotična poslovna jedinica prethodno nije proizvodila ili temeljna promjena u sveukupnom proizvodnom procesu postojeće poslovne jedinice.
- odredba čl. 15 st 1. (koja navodi; „...novo osnovanog trgovačkog društva“..) je u suprotnosti s objašnjenjima pojmova iz čl. 6. ovog Prijedloga zakona te predlažemo da se dio teksta koji glasi ; „novo osnovanog“ iz navedenog stavka 1. – briše.
- vezano uz zahtjev zapošljavanja novih 10 radnika, trebalo bi ostaviti mogućnost korištenja postojećih zaposlenih, kao i ostaviti mogućnost poslodavcu korištenja poticaja, bez obzira što s jedne strane zapošljava novih 10 radnika, a s druge strane otpušta nekoliko radnika u pratećoj djelatnosti (često u slučaju outsourcinga i sličnoga). Držimo da je poticaj potrebno vezati uz otvaranje svakog novog radnog mjesta neovisno o prethodnom stanju brojnosti zaposlenih i to iz razloga što poslodavac samostalno optimizira poslovne procese i pripadajuću brojnost i strukturu zaposlenih na način kako zahtjeva potražnja i stanje na tržištu u odgovarajućem trenutku. Isto tako značajna ulaganja mogu rezultirati zapošljavanjem većeg broja stručnih osoba (od navedenih 10 radnih mjesta) dok s druge strane istovremeno može uslijed modernizacije i optimizacije poslovnih procesa prestati potreba za određenim brojem nestručnih radnika. Isto tako, smatramo da je nerealno uvjetovati u ovakvoj teškoj situaciji i stručnu spremu, kada je svako zapošljavanje značajno i poželjno za Republiku Hrvatsku, te predlažemo da se iza riječi „10 novih radnih mjesta“, doda „po mogućnosti“.
- Isto tako smatramo da ukoliko se radi o društvu koje nije novo osnovano tada ne bi trebala postojati obveza zapošljavanja, a obzirom da dovoljan broj istih već radi u postojećoj poslovnoj jedinici unutar pojedinog trgovačkog društva (primjerice Sektora Logistike). Predlažemo navesti da se navedena obveza zapošljavanja ne odnosi na ulaganja u poslovne jedinice unutar društva koje već posluje već samo na novo osnovana trgovačka društva i to „prema mogućnosti“ kako je već prethodno navedeno.
- nepromijenjeni uvjeti trebali bi se odnositi na sve poreze i doprinose, odnosno na sva javna davanja, a ne samo na navedeni porez na dobit, porez na dohodak, itd.
- Isto tako smatramo da za značajno veće investicije (od onih velikih predviđenih u prijedlogu Zakona od 13.000.000,00 eura) treba ostaviti mogućnost prilagođenih poticaja „customized incentives“, kao i pregovaranja sa investitorom.
- korisniku potpore za ulaganja iz stavka 1. ovoga članka može se odobriti sufinanciranje, Molimo pojasniti pojam sufinanciranje jer se nameću slijedeća pitanja: od strane koga sufinanciranje ili putem čega (kredita, rizičnog kapitala, kao i po kojoj kamati). Isto tako, sadrži li to financiranje neku potporu i hoće li to utjecati na ostale de

minimis potpore korisnika. Također molimo pojašnjenje pojma zajma jer se korisniku potpore za projekt ulaganja iz stavka 1. ovoga članka, nadležno ministarstvo iz članka 6. točke 14. ovoga Zakona može odobriti zajam, odnosno u ovom stavku dodati pojašnjenje o kojoj vrsti zajma, kao i da li se smatra potporom. Isto tako, vezano za plaćanje zajma na poreznu karticu, smatramo da je bolje rješenje žiro račun korisnika.

Članak 17. st. 2. Prijedloga Zakona:

- radovi na pojedinim početnim ulaganjima mogu započeti tek nakon podnošenja prijave za korištenje potpore, a nije navedeno kada može započeti zapošljavanje. Predlažemo dodati.

Članak 17. st. 3. Prijedloga Zakona:

- uvodi se novost u pružanju administrativne, stručne i tehničke pomoć pri izradi prijave poduzetnicima, smatramo da je potrebno pojasniti jer da li će to biti besplatno, i na koji način se može prijaviti i da li će isto predstavljati državnu potporu.

Članak 21. st. 2. Prijedloga Zakona:

- dodati da isto predstavlja državnu potporu, te za takve vrste potpora mora se izdati i potvrda, predlažemo da se navede kako bi investitori/poduzetnici znali.

Članak 23. st.3. Prijedloga Zakona:

- smatramo potrebnim unijeti u kojim sve zemljama je pravomoćno osuđena za gospodarski kriminal (slično kao kod Zakona o javnoj nabavi).

S obzirom na navedeno, a i HUP je oduvijek bio konstruktivan socijalni partner, molimo da se uvaži naše izdvojeno mišljenje, te da se svakako predstavnike HUP-a uključi u radnu skupinu pri izradi provedbenog pravilnika i uredbe.

IZDVOJENO MIŠLJENJE NEZAVISNIH HRVATSKIH SINDIKATA

Prije konkretnih primjedbi na sam tekst zakona želimo naglasiti kako se oštro protivimo upućivanju Nacrta prijedloga Zakona o poticanju ulaganju na sjednicu Vlade prije nego što je prošao samo povjerenstvo. Naime, na taj način se ne poštuje suština postojanja socijalnog partnerstva na što smo više puta ukazivali. Osim toga želimo istaknuti kako smo dali svoje primjedbe na javnu raspravu o predmetnom zakonu, ali cjelovit odgovor u okviru Izvješća o provedenom savjetovanju nismo dobili. Kako naše očitovanje s javne rasprave nije imalo odjeka, točnije nije nas zadovoljio djelomični odgovor, ponovit ćemo primjedbe s javne rasprave u sklopu ovog Izdvojenog mišljenja Nezavisnih hrvatskih sindikata.

S obzirom na situaciju na tržištu rada tj. problematiku zapošljavanja u RH mišljenja smo kako uvjet broja otvorenih novih radnih mjesta ovisno o vrijednosti ulaganja nije korektno postavljen. Ako već nije moguć progresivni sustav u korist povećanog broja zaposlenih zbog bojazni kako će to negativno utjecati na privlačenje ulagača, mišljenja smo kako je barem potrebno propisati proporcionalniji odnos kretanja visine ulaganja i uvjeta broja novih radnih mjesta.

Naime, navedeno se očituje već kod definiranja temeljnih pojmova u okviru članka 6. Ako je propisano kako je za ulaganje u minimalnom iznosu protuvrijednosti kuna od 50.000,00 eura uvjet otvaranje najmanje tri nova radna mjesta za mikropoduzetnike zašto je za minimalni iznos protuvrijednosti kuna od 150.000,00 eura propisan uvjet otvaranja najmanje pet radnih mjesta povezanih s projektom ulaganja, a ne devet novih radnih mjesta što bi bilo logičnije, a i korektnije u odnosu na uvjet broja novih radnih mjesta postavljen za mikropoduzetnike?

Ranije opisano kod komentara na članak 6. još se više očituje kad se visini ulaganja i uvjetu broja novih radnih mjesta pridodaju prava na porezne potpore, što je razvidno u članku 8. kojim se propisuju porezne potpore za mikropoduzetnike u korelaciji s člankom 9. kojim se propisuju porezne potpore za male, srednje i velike poduzetnike. Naime, očit je veliki nerazmjer u visini ulaganja i uvjetu broja novih radnih mjesta uz isto umanjene propisane stope poreza na dobit od 50% između mikropoduzetnika te malih, srednjih i velikih poduzetnika. Osim navedenog, nije korektan niti propisani rok za korištenje porezne potpore kojim mikropoduzetnici imaju za polovicu kraće vremensko razdoblje korištenja poreznih potpora.

Nerazmjer se očituje i kroz stavke 2. i 3. članka 9. kojima se za veća ulaganja više umanjuje stopa poreza na dobit, čime se ranije navedeno još više očituje, posebice stavkom 3. kojim se propisuje kako za ulaganja u visini iznosa protuvrijednosti kuna preko 3.000.000,00 eura korisniku potpore stopa poreza na dobit umanjuje za 100% od propisane stope poreza na dobit u razdoblju do deset godina od godine početka ulaganja uz uvjet otvaranja samo petnaest radnih mjesta. Činjenica je kako veća razina ulaganja ne znači nužno stvaranje veće dodane vrijednosti.

Koordinator Povjerenstva

Denis Čupić, v.r.